Pamiątki z wojny polsko-bolszewickiej w zbiorach Muzeum Niepodległości w Myślenicach

Krzyż Armii Ochotniczej było to odznaczenie nadawane żołnierzom formacji utworzonej na początku lipca 1920 roku. Na krzyż nałożony jest trzymający tarczę orzeł wojskowy z rozpostartymi skrzydłami i koroną na głowie. Narożniki ramion krzyża zakończone są kulkami. Istniały trzy wersje tego odznaczenia dla piechoty, kawalerii i artylerii. Na rewersie znajdują się dwie litery „AO" (Armia Ochotnicza) i data 1920. Krzyż znajdujący się w myślenickim muzeum jest w wersji dla artylerii. Mogą o tym świadczyć dwie skrzyżowane lufy armat.

Krzyż Armii Ochotniczej

Krzyż Walecznych

Krzyż Walecznych będący jednym z najważniejszych polskich odznaczeń wojskowych. Odznaczenie posiada formę krzyża kawaleryjskiego wykonanego w brązie. Na awersie krzyża znajduje się orzeł państwowy na pięcioramiennej tarczy. Krzyż Walecznych został ustanowiony w 1920 roku w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Poprzez wprowadzenie tego odznaczenia usiłowano podnieść morale żołnierzy Wojska Polskiego, walczących z Armią Czerwoną. Wstępny projekt odznaczenia został opracowany w V Oddziale Sztabu Głównego Naczelnego Dowództwa. W pierwszych dniach sierpnia projekt zaakceptował Józef Piłsudski. Formalnie odznaczenie wprowadzono 11 sierpnia 1920 roku, a więc dwa dni przez rozpoczęciem Bitwy Warszawskiej. Tego dnia weszło rozporządzenie Rady Obrony Państwa, podpisane przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego i premiera Wincentego Witosa. Krzyżem Walecznych odznaczano najpierw zasłużonych wojskowych i cywilów współpracujących z wojskiem, którzy wykazali się szczególnym męstwem w walkach po 1918 roku. W późniejszym czasie rozszerzono krąg osób, którym przyznawano odznaczenie. W okresie międzywojennym Krzyż Walecznych otrzymywali żołnierze Legionów Polskich i formacji wojskowych za granicą. Odznaczano nim także powstańców wielkopolskich i śląskich, żołnierzy wojny 1918-1920 oraz członków Polskiej Organizacji Wojskowej. Krzyżem Walecznych wyróżniono też żyjących weteranów Powstania Styczniowego.

Odznaka pamiątkowa 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej w formie krzyża, na który nałożony jest orzeł w koronie i litewska Pogoń – symbole nawiązujące do dwóch części Rzeczpospolitej Obojga Narodów. Na ramionach widnieje napis "ZA NASZĄ WOLNOŚĆ I WASZĄ". U góry skrót liter „L B" (Litewsko-Białoruska) i data 1919. Numer tej odznaki – 19031 – znajduje się na dolnym ramieniu krzyża.

Dywizja Litewsko-Białoruska została sformowana na mocy decyzji Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego z 26 listopada 1918 r. Jej pierwszym dowódcą został gen. Wacław Iwaszkiewicz-Rudoszański. Dywizję sformowano na bazie improwizowanych wojskowych ochotniczych oddziałów samoobrony kresowej Litwy i Białorusi, istniejących od jesieni 1918 r. na terenach Wileńszczyzny, Grodzieńszczyzny i Mińszczyzny. Utworzona jesienią 1918 roku Dywizja Litewsko-Białoruska składała się z 3 brygad piechoty (po 2 pułki każda), pułku kawalerii i oddziału artylerii. Jej żołnierze walczyli od wiosny 1919 roku z Armią Czerwoną. Dywizja brała m. in. udział w dwóch największych bataliach wojny polsko-bolszewickiej, w Bitwie Warszawskiej w sierpniu 1920 roku oraz w bitwie nad Niemnem we wrześniu 1920 roku.

Odznaka pamiątkowa 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej